

Jong Ridderkerk Denkt Mee On Tour

**Verslag van een alternatief meedenk traject
met kinderen**

juni 2021

'Het is goed dat ook, of juist nu de gemeente in gesprek gaat met kinderen!' - leerkracht

Inhoud

1. Inleiding en aanleiding
2. Doelstellingen, projectschets en methode
 - 2.1 Doelstellingen
 - 2.2 Projectschets en methode
3. Resultaten
 - 3.1 Algemene resultaten
 - 3.2 Eigen inbreng van kinderen
 - 3.3 Antwoorden op vraagstukken
 - Duurzaamheid en duurzaamheidsweek
 - Schermgebruik
4. Conclusies en advies en vervolg

1. Inleiding en aanleiding

Jong Ridderkerk Denkt Mee, het jaarlijks terugkerende meedenk programma voor de gemeente Ridderkerk, kon dit jaar niet doorgaan op de gebruikelijke wijze vanwege de Corona maatregelen. In plaats van met groepen kinderen uit verschillende scholen bijeen te komen in het gemeentehuis, riep de gemeente de scholen deze keer op om zich te melden voor Jong Ridderkerk Denkt Mee On Tour waarin Stichting Open Limonade op de schoolpleinen met de kinderen in gesprek kon gaan.

Stichting Open Limonade, gespecialiseerd in kinder- en jeugdparticipatie en 'tolk' tussen gemeentelijk beleid en jeugd zorgt ervoor dat kinderen betrokken worden bij hun leefomgeving. De oogkleppen gaan af, we kijken samen om ons heen. Waar woon ik? Welke rol heb ik daar? Hoe kijk ik tegen bepaalde zaken aan? Welk advies kan ik geven aan de gemeente? Op die manier krijgen kinderen de kans mee te denken en hun stem te laten horen. Kinderen zijn van nature *out of the box* denkers en worden nog niet belemmerd met 'ja maar...' gedachten. Vanuit hun creatieve denkvermogen kunnen zij een bijdrage leveren aan allerlei onderwerpen. Bovendien is het zo dat wanneer kinderen op jonge leeftijd betrokken worden, participeren in hun leefomgeving, activiteiten leren opzetten en de weg naar het bestuurlijk orgaan kennen, zij in de toekomst een betere gesprekspartner zullen zijn.

Met het terugkerende jeugdparticipatie programma erkent gemeente Ridderkerk het **belang om kinderen te betrekken en te luisteren naar de stem van de jeugd en hun ideeën**. Ook, en misschien juist in een jaar vol beperkingen.

Dit verslag geeft een inkijkje in dit project en geeft inzicht in de ideeën van jeugd over de onderwerpen waarover met hen gesproken is. ,

'Het is fijn om de kinderen weer te kunnen zien en spreken.'- wethouder

2. Doelstellingen, projectschets en methode

2.1 Doelstellingen

In dit kinderpaticipatie traject stonden de volgende doelstellingen centraal:

- Gemeente Ridderkerk laat zien verder in te zetten op kinderpaticipatie; Kinderen worden gehoord: hun mening telt ook in corona tijd.
- Kinderen worden gewezen op hoe zij ideeën kunnen indienen, het hele jaar door (via www.ridderkerk.nl/jong)
- Kinderen (PO) verkennen de onderwerpen duurzaamheid(sweek), meedenken met de gemeente en schermgebruik. Zij bekijken de onderwerpen vanuit hun eigen perspectief.
- Gemeente ontvangt een verfrissende kijk op zaken van de kinderen. De input dient als basis om verder mee aan de slag te gaan binnen de gemeente en bij de verschillende partners.
- Participeren/ meedoen krijgt handen en voeten; ontwikkeling bewuste en betrokken burger van de toekomst.
- Kinderen ontvangen de kidskaart. Hiermee wordt de kaart onder de aandacht gebracht én zien kinderen een duidelijk voorbeeld van dat wat met een idee kan gebeuren.

JONG
RIDDERKERK
DOET MEE

2.2 Projectschets en methode

De kaders:

- **Alle basisscholen in Ridderkerk worden uitgenodigd** uit naam van de wethouder. Dit geeft gewicht aan de uitnodiging waarmee de eerste toonzetting wordt gedaan. Het is voor kinderen en de scholen meteen helder: dit is serieus!
- Alle scholen worden gewezen op het belang van meedenken van kinderen het gehele jaar en ontvangen een **lesbrief** over hoe kinderen hun ideeën kunnen indienen via de website www.ridderkerk.nl/jong
- Scholen worden uitgenodigd voor deelname aan **Jong Ridderkerk On Tour** waarbij Stichting Open Limonade bij hen op het schoolplein een meedenk traject verzorgt.
- De eerder gemaakte **kidskaarten worden uitgereikt** aan de deelnemende kinderen; hierin wordt duidelijk wat er van een goed idee van een kind kan komen.

wethouder Japenga temidden van de kinderen met kidskaarten in de hand

- Betrokkenheid vanuit de gemeente: indien mogelijk schuift de **wethouder** ook aan bij de kinderen.

- Er wordt gezorgd voor een fijne, ongedwongen en leuke sfeer en inzet van actieve werkvormen. De boodschap die overkomt is: **meedenken en meedoen is leuk!**
- **Eigen inbreng wordt gewaardeerd.** Vooraf wordt kinderen gevraagd na te denken over wat voor hen Ridderkerk een fijne plek maakt en of er dingen zijn die zij liever anders zien. Ook tijdens de bijeenkomst wordt stilgestaan bij wat de kinderen zelf inbrengen aan ideeën oa via de klaagmuur en jubelwand (het brengt vaak nieuwe inzichten en ideeën te weeg). **Alle ideeën en ieders input is waardevol.**
- Om de ideeën van de kinderen zo bruikbaar mogelijk te maken, zijn er een aantal concrete **vraagstukken vanuit de praktijk** binnen de thema's benoemd om mee aan het werk te gaan, in dit geval schermgebruik en duurzaamheid(sweek).

Methode:

Alle scholen ontvangen de uitnodiging en de lesbrief waarin kinderen hetgeen zij **belangrijk vinden in hun woonplaats** te omschrijven. Dat kan iets zijn wat positief gewaardeerd wordt en/of iets waar zij graag verandering/ verbetering in zouden zien.

Op het schoolplein wordt de rode loper uitgerold en de 'Kletsplek' ingericht.

Deelnemers maken kennis met Stichting Open limonade (en in sommige gevallen ook met de wethouder).

Middels de 'stellingendans' geven kinderen antwoord op concrete vragen. Zijn ze het ergens mee een of oneens en waarom dan.

Enkele vraagstukken worden vervolgens in de kletsplek verder uitgewerkt en uitgedacht. Kinderen geven echt advies over hoe zij over bepaalde zaken denken.

De rode loper lag uit voor onze Vips

3. Resultaten

3.1 Algemene resultaten

Alle PO scholen zijn benaderd en hebben weer even het signaal ontvangen dat gemeente Ridderkerk graag met kinderen in gesprek gaat en blijft gaan. Naast 3 deelnemende groepen zijn er tientallen groepen geweest die wel hebben aangegeven graag deel te nemen, maar vanwege de regelgeving dat niet te kunnen doen. Dit zijn vaak beslissingen vanuit het bestuur.

Uiteindelijk zijn we met drie groepen, ca 40 kinderen, in gesprek gegaan.

3.2 Eigen inbreng vanuit de kinderen

Tijdens de bijeenkomsten wordt goed geluisterd. Alles wat de kinderen aangeven wordt genoteerd. Door middel van diverse methodes wordt de mening van kinderen gevraagd over de plussen en minnen van wonen en opgroeien in Ridderkerk en hun dromen hierbij.

- **'Stellingendans'**

De leerlingen krijgen diverse stellingen te horen. Zij kunnen daarop hun mening geven door te kiezen eens/oneens.

- *Ik heb wel eens een wethouder ontmoet*

De meeste kinderen in alle groepen geven aan **nog nooit een wethouder** te hebben ontmoet. NB de groep waar wethouder Japenga bij aanwezig was zei ook nooit een wethouder te hebben ontmoet ;-)

- *Ik weet wie de burgemeester van Ridderkerk is*

Nagenoeg alle kinderen **weten niet wie de burgemeester** is en niemand weet de naam van de burgemeester.

- *Ik vind dat kinderen heel goed mee kunnen denken met de gemeente (waarom wel/niet)*

Bijna iedereen vindt dat **kinderen mee moeten denken** omdat kinderen ook inwoners zijn, ook rechten hebben en ook een mening hebben vanuit een andere blik. Ze geven

aan niet perse over alles mee te hoeven denken. Sommige onderwerpen zijn niet geschikt (bv waar een weg of brug moet komen).

*'Kinderen denken nu eenmaal anders, creatiever, dan volwassenen
en dat is juist goed' - deelnemer*

- *Ik vind dat er in Ridderkerk genoeg te doen is*

Het grootste deel van de kinderen geeft aan dat er **onvoldoende te doen is voor kinderen in Ridderkerk**. Ze vinden vooral dat de **speeltuinen** te wensen overlaten ('die zijn gemaakt door volwassenen die spelen niet snappen') en vooral gericht zijn op kleine kinderen. Ze zijn ook op veel plekken hetzelfde en dan ben je gauw uitgespeeld. Ze konden hierover klagen bij de klaagmuur (zie resultaten hieronder).

De kinderen die wèl vonden dan er genoeg te doen was hadden het met name over de **speelruimte en gezellige vrienden**.

- **Input vanuit de lesbrief en bij tijdens de bijeenkomst**

Vooraf konden kinderen in de klas aan de hand van de lesbrief, al nadenken over wat voor hen Ridderkerk een fijne plek maakt. Ook konden zij minder positieve punten benoemen en dromen over het ideale Ridderkerk. In de klas konden zij vervolgens hun beste idee formuleren en bespreken.

Om input te geven over positieve en negatieve punten van Ridderkerk als woonplaats konden de kinderen tijdens de bijeenkomst klagen en jubelen. Dat is lekker én helpt om tot ideeën te komen. De uitkomsten:

- **Klagen (in volgorde van aantal x genoemd)**

- er moeten leukere speeltuinen voor 10+ komen - 12 x genoemd
- er moet een nieuw skatepark komen/ het skatepark moet terug 8 x genoemd
- er zijn te weinig voetbalveldjes (met goed kunstgras) - 6 x genoemd
- er is niet veel te doen voor kinderen/ moet meer georganiseerd worden voor kinderen - 6 x genoemd
- autos rijden te hard - 5 x genoemd
- te weinig (leuke) winkels - 3x genoemd
- te veel bomen worden gekapt / meer natuur nodig 2 x genoemd
- er ligt te veel afval op straat/ er zijn te weinig prullenbakken - 2 x genoemd
- meer georganiseerde buitenactiviteiten 2x genoemd

- er is geen supermarkt bij Rijsoord
- meer strandjes
- beter opletten op het milieu
- sommige fietspaden zijn heel slecht (en gevaarlijk)
- chillplekken voor oudere kinderen

- **Jubelen**

- Veel activiteiten zijn gratis - 3 x genoemd
- de activiteiten bij de Loods zijn leuk
- ijswinkels zijn leuk
- genoeg plek voor de fietsen
- Leeronderneming is een bijzondere school
- veel fijne scholen
- varen op de Waal
- fietsbaan bij de Fakkel
- Er zijn genoeg winkels
- Veel vrienden
- In de natuur spelen bv meertjes en wandelpaden
- 'Ridderkerk ziet er best leuk uit'
- 'ik vind niks leuk'
- 'Ik vind Ridderkerk een fijne plaats om te wonen'

NB omdat er geen begeleiding was bij de opdracht binnen de school (zoals wel wanneer wij het 'normale' project draaien op het gemeentehuis) werd ook meer dan anders McDonalds, KFC etc genoemd.

- **Dromen...**

Op hun meedenk formulieren mochten kinderen ook dromen over hun ideale Ridderkerk. Hier gaven zij de volgende zaken aan:

- De ideale gemeente vraagt aan kinderen hoe de speeltuinen moeten worden zodat ze ook echt leuk worden voor ons
- Er komt een mountainbike baan door heel Ridderkerk
- Mensen klagen niet meer en laten kinderen vrij
- Een auto-vrij Ridderkerk zodat de kinderen goed kunnen spelen
- De opwarming van de aarde wordt tegengegaan door duurzame alternatieven gewoon te maken en meer natuur te behouden
- Meer zonnepanelen, windmolens in Ridderkerk voor een schonere wereld

- Er wordt van alles gedaan voor en met jeugd zodat we ook meer buiten komen. Dat is gezond en leuk.
- Er zijn mooiere en meer skatebanen (want de speeltuinen zijn nu niet leuk)
- Volop natuur waarin allerlei leuke activiteiten voor kinderen en met dieren georganiseerd worden.
- Heel Ridderkerk staat vol goede vuilnisbakken zodat er nergens meer vuil op straat ligt
- Meer winkels waar kinderen het ook leuk vinden

- **Pitches**

Kinderen van CBS De Wingerd hadden zelfs een hele pitch voorbereid aan de hand van het klagen, jubelen en dromen:

'Er moeten meer speeltuinen komen voor grotere kinderen! Er zijn nu best veel speeltuinen, maar die zijn allemaal hetzelfde en saai. Ze zijn klein en er is weinig leuks te beleven. Een leuke speeltuin voor 10+ kinderen is een speeltuin waar je hogere glijbanen en klimrekken hebt, iets met water, ziplines / kabelbanen en een trampoline. Het zou ook goed zijn als er meer activiteiten gedaan kunnen worden onder begeleiding. Het moet spannender en mooier zijn. Liever 1 echt leuke speeltuin dan 10 van die kleine. De gemeente moet kinderen vragen om de speeltuinen te bedenken!'

Qua locatie denken de kinderen aan het Oosterpark.

'Kinderen willen best graag iets doen voor een ander en ook wel wat centjes bijverdienen maar we mogen nog niet werken. Daarom zou het goed zijn als er een kinder-bijbaantjes-website (vacaturebank) zou komen waarbij leuke activiteiten of klusjes staan die je kunt doen. Bv honden uitlaten, armbandjes maken en verkopen. Ook zouden kinderen goed advies kunnen geven bij de Intertoys wanneer mensen op zoek zijn naar een cadeautje voor een kind. Wij weten wat kinderen leuk vinden!'

impressie van Jong Ridderkerk On Tour

3.3 Antwoorden op vraagstukken

Vanuit de gemeente zijn deze editie van Jong Ridderkerk Denkt Mee de volgende vraagstukken aangeleverd waarop de kijk van jeugd gevraagd werd.

- Invulling en input over duurzaamheid en ideeën voor de duurzaamheidsweek
- Hoe hun visie is op het scherm gebruik bij kinderen

- **Duurzaamheid en duurzaamheidsweek**

Ook voor dit onderdeel werd de 'Stellingendans' ingezet als instrument.

- 'Ik weet wat duurzaamheid is'

De meeste kinderen geven aan dat wel te weten, al komen we er bij doorvragen achter dat ze meestal blijven steken bij 'iets met zonnepanelen' .

De helft van de kinderen wil graag ook zelf iets doen voor een duurzame wereld. De andere helft denkt in eerste instantie te ingewikkeld en groots (zonnepanelen of windmolens kopen) die zij niet zelf kunnen waarmaken.

Na een gesprek hierover zien zij in dat ook papiertjes in je broekzak doen als er geen prullenbak in de buurt is, ook iets doen is en dat je drinkbeker meenemen ipv pakjes ook bijdraagt.

In de **Ideeën race** kunnen kinderen ideeën indienen over onderstaande vragen:

- hoe vind jij dat duurzaamheid meer onder de aandacht gebracht moet worden?

Hierop komen de volgende antwoorden:

- meer reclame maken
- meer info over recyclen naast prullenbakken (het waarom)
- boetes uitdelen als mensen dingen op straat gooien
- opruimacties / opruimen en recyclen op of rond school
- tappunten drinkwater om zelf je fles te vullen (bv bij speelplekken, ligweides etc)
- bij stopcontacten een sticker plakken waarom je de stekker er uit moet doen
- met de hele school energie opwekken/ met de klas ideeën bedenken om energie te besparen of op te wekken

- wat kun je met je klas/school of zelf doen?

Dit levert de volgende plannen op:

- fles meenemen ipv pakjes drinken - 7 x genoemd
- zo vaak mogelijk op de fiets gaan - 6 x genoemd
- daktuinen - 5 x genoemd
- afval scheiden/ verschillende prullenbakken 5 x genoemd
- minder water gebruiken/korter douchen - 4 x genoemd
- alle scholen zonnepanelen op het dak - 3 x genoemd
- in de buurt troep opruimen/ vuil prikken - 3x genoemd
- lichten uit doen - 3 x genoemd
- kleding die je niet meer draagt ruilen of aan iemand anders geven - 3x genoemd
- buiten lessen/ meer op school tuinieren (zodat we meer kennis krijgen) - 3x genoemd

- spullen ruilen / spullen repareren - 2x genoemd
- hele week geen digiborden en chromebooks gebruiken (op school) -2x genoemd
- alles opeten, geen eten weggooien - 2 x genoemd
- niet meer werken met chromebooks (ivm opladen) - 2 x genoemd
- vegetarisch of veganistisch eten - 2 x genoemd
- geen pakketjes meer laten bezorgen
- met zn allen recyclen en daar les over
- afval bingo
- afval basketbal
- afval spelletjes
- holle-bolle gijs vuilnisbakken
- meer en betere wandelpaden (en zebrapaden)
- een emmer in de douche zetten om het eerste koude water op te vangen / koud douchen
- energie opwekken door bv een loopband

een tekening gemaakt door één van de deelnemers

- **visie van kinderen op scherm/telefoongebruik:**

Vanuit de 'Stellingendans' ontstaat er een gesprek met kinderen waarin zij het volgende aan input meegeven:

Op 1 kind na hebben alle ondervraagden een telefoon. Iedereen heeft ook een computer/laptop en/of tablet in huis.

Iedereen met een telefoon bevestigt dat zij gemiddeld **meer dan 1 uur per dag** op hun telefoon zitten, maar sommige kinderen wel **4-6 uur per dag**.

Opvallend: de meeste kinderen hebben **geen regels voor telefoongebruik** thuis. Een enkeling geeft aan eerst huiswerk te moeten doen, taakjes of buiten te moeten spelen voordat het beeldscherm aan mag. De rest lijkt dat zelf in te mogen vullen.

Kinderen geven over het algemeen aan dat ze het goed zouden vinden of in ieder geval zouden begrijpen als ouders regels opstellen voor het telefoongebruik. Ze voegen er ook aan toe dat je ook een bepaalde tijd kunt afspreken en daarna verplicht buiten moet gaan spelen of iets anders actiefs moet gaan doen. 'Als alle kinderen dat doen dan wordt het ook weer gezelliger buiten.'

'Soms moet ik buitenspelen van mijn ouders, maar dan neem ik mn telefoon mee en ga ik dan verder online' - deelnemer

- Het is ongezond om veel (meer dan 1 uur per dag) op je telefoon te zitten

Ongeveer de helft van de kinderen denkt dat het ongezond is om te veel op je telefoon te zitten en vindt dat dat eigenlijk minder zou moeten. Ze noemen vooral dat het **slecht is voor je ogen**, je geconfronteerd wordt met **fake news** en het slechte invloed heeft op je **slapen**. Sommige kinderen geven aan dat het niet goed is omdat '**je gaat leven in een game-wereld**'.

Maar, zo zeggen zij, het is niet alleen maar slecht. Het geeft ook de **mogelijkheid om meer in contact te zijn met anderen**. Ook kun je dingen **leren** op je telefoon/computer en het is heel **praktisch**.

Op de vraag waarom kinderen zo veel op hun telefoon/achter scherm zitten zeggen ze:

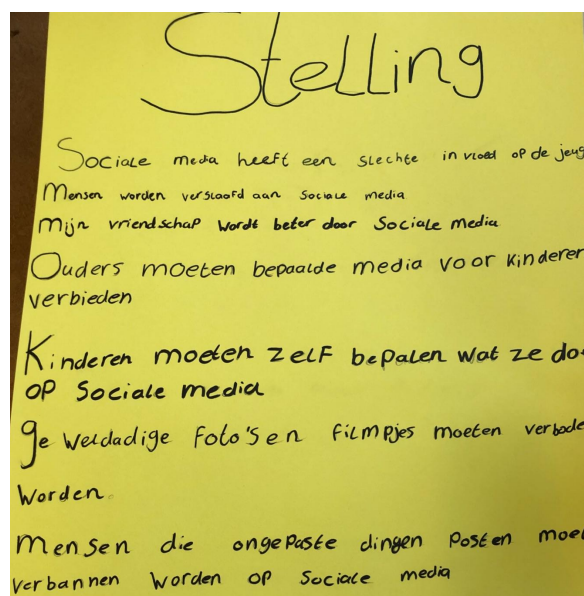
- om contacten te onderhouden
- het is verslavend
- je hebt een extra wereld waarin je allerlei dingen kunt doen die je in de echte wereld niet kunt
- we hebben niets te doen
- je maakt makkelijk(er) vrienden in de online wereld

Vervolgens mogen de deelnemers in de **ideeën race** al hun ideeën die zij hebben bij de onderstaande vraag delen.

- Wat er zou moeten gebeuren om het telefoongebruik/scherm gebruik bij kinderen te verminderen?

Dit levert de volgende ideeën op:

- spelletjesdagen organiseren
- skate- activiteiten organiseren
- skatebanen maken in Ridderkerk
- buurthuis met activiteiten
- speurtochten ontwikkelen
- ouders en school moeten stimuleren om meer naar buiten te gaan
- bijzondere activiteiten die je online niet hebt
- autovrije dagen zodat je vrijuit kunt spelen
- het moet gestimuleerd worden om buiten te spelen. Nu worden we vaak weggestuurd, staat er een hek of is het saai.
- speeltuinen voor grotere kinderen maken (zie eerder in dit document wat dat dan inhoudt)
- bij surfbocht verhuur van water speeldingen (zomer) en schaatsen (winter)
- georganiseerde buiten activiteiten
- parcours met work-outs
- kinderen moeten elkaar vaker vragen naar buiten te komen
- na je ingestelde tijd moet je verplicht naar uiten (afspraken maken met ouders)
- honden uitlaten (van je burens)
- meer reclame maken om buiten te zijn die je dan op je telefoon ziet
- ouders moeten het goede voorbeeld geven en ook zelf niet op hun telefoon zitten.

voorbereidende werkzaamheden in de klas.

Marten Japenga deelt de Kidskaarten uit: 'zo zie je dat er echt wat kan gebeuren met een goed idee!'

4. Conclusie, advies en vervolg; hoe nu verder?

Het traject Jong Ridderkerk Denkt Mee heeft een terugkerend karakter. Dit is bij uitstek het instrument om in te zetten om 'ingewikkelde' vraagstukken aan een grote en diverse groep jeugd voor te leggen.

De 'on tour' editie is een compacte editie van het gebruikelijke programma. De ideeën zijn hierdoor vaak ook minder uitgewerkt of compleet, maar toch waardevol.

Wij adviseren het volgende:

1 Terugkoppelen aan de kinderen en jongeren: bedanken voor de inzet.

Wij adviseren een kort bericht aan de kinderen te sturen, uit naam van de wethouder: bedankt voor het meedenken, ik hoop jullie vaker te horen en te zien!

Terugkoppeling is van groot belang voor de kinderen. Bovendien zijn er kinderen die letterlijk de vraag hebben gesteld of zij nog iets terug horen.

Wijs hierin nogmaals op de website waarop kinderen hun idee kunnen indienen.

2 Het valt op dat kinderen bij het begrip duurzaamheid erg 'groot' denken, en het lastig vinden de koppeling te maken naar kleine acties waar zij zelf of met de klas mee

aan de slag kunnen. **Neem deze constatering mee in de invulling van de duurzaamheidsweek 2021.**

NB Hier gaat Open Limonade mee aan de slag, wij passen het werkboekje aan en nemen specifiek dit punt mee. Zo wordt er dus direct iets gedaan met dat wat is gezegd.

3 Het zou leuk zijn als de duurzaamheids werkboekjes bij 1 of 2 klassen worden uitgedeeld door de wethouder zelf. Gebruik hier deze klassen voor, om hen op die manier extra betrokken te houden.

4 De input van de kinderen mbt het **schermgebruik en hun kijk daarop** kan worden meegenomen in het advies dat hierover geschreven wordt binnen de gemeente.

